

ZARZĄDZENIE Nr 171/2022
WÓJTA GMINY SOMONINO

z dnia 31.10.2022r.

**w sprawie Regulaminu gospodarowania energią w budynkach użyteczności publicznej
Gminy Somonino**

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 1005 i 1079) oraz art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 i 1723) **zarządzam**, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się Regulamin gospodarowania energią w budynkach użyteczności publicznej Gminy Somonino, jak w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Wykonanie **zarządzenie** powierza się Sekretarzowi Gminy Somonino oraz dyrektorom/kierownikom właściwych jednostek organizacyjnych Gminy Somonino.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJT
mgr Marian Nowalewski

Regulamin gospodarowania energią w budynkach użyteczności publicznej Gminy Somonino

Postanowienia ogólne

§ 1.

Zasady określone w niniejszym Regulaminie stosuje się w Urzędzie Gminy Somonino oraz we wszystkich jednostkach organizacyjnych Gminy Somonino.

§ 2.

1. W obiektach użyteczności publicznej na terenie Gminy Somonino należy używać w sposób racjonalny i oszczędny:

- 1) energię elektryczną,
- 2) paliwa gazowe,
- 3) ciepło systemowe,
- 4) ciepłą wodę użytkową,
- 5) wodę i kanalizację

zwanych dalej „energią”.

2. Zapewnienie racjonalnego i oszczędnego gospodarowania energią realizowane jest w pierwszej kolejności przy wykorzystaniu zasobów własnych.

3. Przy realizacji działań zmierzających do racjonalnego i oszczędnego gospodarowania energią stosuje się między innymi środki określone w Regulaminie.

4. Działania inwestycyjne podejmuje się przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych rozwiązań technicznych.

Zalecane środki oszczędzania energii

§ 3.

1. Okna i drzwi

- 1) Ograniczenie infiltracji powietrza przez okna i drzwi – regulacja oraz uszczelnienie.
- 2) Regularne sprawdzanie stanu okien, w celu wykrycia wszelkich pęknięć, które narażają okna na wilgoć i niszczenie.

2. System grzewczy

- 1) Montaż zaworów termostatycznych oraz programowalnych termostatów na kaloryferach.
- 2) Odpowiednie rozlokowanie termostatów, aby jeden obsługiwał jedno pomieszczenie lub obszar funkcjonalny budynku, o ile warunki techniczne na to pozwalają.
- 3) Kontrola i utrzymywanie właściwych ustawień termostatów.
- 4) Rekomendowane ustawienia temperatury:
 - 20°C dla biur, mieszkań oraz placówek oświatowych,
 - 16°C dla warsztatów,
 - 10–12°C dla magazynów oraz pomieszczeń, które nie są użytkowane.

Temperaturę w budynku należy dostosować do trybu pracy mieszczącej się w nim instytucji. W zależności od specyfiki obiektu, temperaturę należy obniżyć nocą, w dni świąteczne, w dni wolne od pracy a także w sytuacjach, gdy pomieszczenia nie są użytkowane. W okresach, w których

pomieszczenia nie są wykorzystywane do pracy lub innych zajęć należy obniżyć temperaturę do poziomu 14–16°C, w szczególności na korytarzach. Temperaturę należy obniżyć do minimalnej wymaganej przepisami kodeksu pracy oraz przepisami branżowymi.

5) Izolowanie grzejników od ścian zewnętrznych poprzez zastosowanie ekranów odbijających ciepło.

6) Niezastawianie kaloryferów meblami, ciężkimi zasłonami itp., okresowe czyszczenie kaloryferów, usunięcie zalegającego na nich kurzu.

7) Odpowietrzenie kaloryferów na początku sezonu grzewczego.

8) Analiza efektywności spalania i sposobu konserwacji kotłów grzewczych.

9) Montaż sterowników kotłowych ułatwiających stabilne utrzymywanie zadanej temperatury.

10) Zapewnienie odpowiedniej izolacji poszczególnych elementów systemu, w celu redukcji strat dystrybucyjnych.

3. System ciepłej wody użytkowej (c.w.u.)

1) Zapewnienie odpowiedniej izolacji podgrzewaczy wody, zasobników c.w.u. oraz rur dystrybuujących c.w.u.

2) Regularne sprawdzanie stanu pomp c.w.u. i ich odpowiednia konserwacja.

3) Montaż programatora czasowego dla pomp cyrkulacyjnych c.w.u. oraz kotła c.w.u.

4) Montaż zaworów mieszających na wyjściu z zasobnika c.w.u.

5) Montaż baterii termostatycznych.

6) Obniżenie zadanej temperatury ciepłej wody do 40 – 50°C (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej).

7) Regularne sprawdzanie i natychmiastowa naprawa ciekących kranów.

8) Regularne czyszczenie zasobnika c.w.u. i powierzchni przewodzących ciepło, aby usunąć z nich osad.

9) Wyłączanie elektrycznych podgrzewaczy wody oraz cyrkulacji ciepłej wody, w tych porach dnia, w których nie korzysta się z wody, w dni świąteczne oraz w dni wolne od pracy.

4. System wentylacji i klimatyzacji

1) Montaż odpowiednich filtrów i regularne oczyszczanie ich z pyłu.

2) Właściwe ustawienia regulatorów czasowych i sterowników systemu wentylacji i klimatyzacji.

3) Regularna konserwacja wymienników ciepła w agregatach chłodniczych.

4) Zapewnienie odpowiedniej izolacji wszystkich elementów systemu wentylacji i klimatyzacji (w tym kanałów i przewodów), aby zredukować straty dystrybucyjne.

5) Temperaturę pomieszczeń klimatyzowanych ustawia się max. na 20 °C zimą i minimum 25 °C latem.

5. System oświetlenia

1) Wyłączanie zbędnego oświetlenia.

2) Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających maksymalizację wykorzystania światła naturalnego (np. umieszczenie stanowisk pracy bliżej okien).

3) Montaż czujników ruchu (tam, gdzie to uzasadnione).

4) W uzasadnionych przypadkach zmiana oświetlenia na punktowe.

5) Wydzielenie stref oświetleniowych z ręcznymi wyłącznikami.

6) Optymalizacja wewnętrznego oświetlenia bezpieczeństwa.

7) Regularne czyszczenie i odpowiednia konserwacja lamp i opraw.

8) Zredukowanie liczby lamp tam, gdzie mniejsza ich liczba pozwoli utrzymać akceptowalny poziom natężenia oświetlenia.

- 9) Stosowanie energooszczędnego oświetlenia, wymiana oświetlenia żarowego na energooszczędne.
- 10) Używanie źródeł światła o wydłużonej żywotności i dużej liczbie cykli włącz - wyłącz, przy opuszczaniu pomieszczeń na krótki czas (do 5 min), w których świeci się świetlówka energooszczędna nie należy gasić światła.
- 11) Stosowanie jasnych kolorów pomieszczeń.
- 12) Stosowanie na ciągach komunikacyjnych czujników ruchu i obecności ludzi.
- 13) Dopasowywanie światła do chwilowych potrzeb, np. stosowanie ściemniaczy lub opraw z kilkoma źródłami.
- 14) W oświetleniu zewnętrznym należy stosować astronomiczne regulatory oświetlenia.
- 15) Przy zakupie lamp należy zwracać uwagę czy oprawy oświetleniowe nie zasłaniają zbyt blisko samych źródeł światła (ciemne szkło, kierunek światła).
- 16) Projektując nowe oświetlenie wewnętrzne jak i zewnętrzne zwracać uwagę na dobór jego parametrów do wielkości powierzchni oświetlanej, obowiązującej dla tej powierzchni normy, równomierności jej oświetlenia oraz kierunków rozsyłu światła.

6. Urządzenia elektryczne, elektroniczne

- 1) Realizacja zasady „ostatni wychodzący wyłącza odbiorniki energii elektrycznej”, obejmujące następujące urządzenia:
 - a) wszystkie lampy, w tym lampy stanowiskowe,
 - b) automaty do kawy,
 - c) dystrybutory do wody z funkcją grzania/chłodzenia,
 - d) kuchenki, mikrofalówki,
 - e) komputery (o ile nie ma wymogu pozostawienia włączonego),
 - f) drukarki, kserokopiarki,
 - g) inne urządzenia elektryczne znajdujące się w pomieszczeniu (w zależności od jego przeznaczenia i wyposażenia).
- 2) Ograniczenie liczby drukarek osobistych i zastąpienie ich urządzeniem sieciowym.
- 3) Wykorzystanie elektronicznego obiegu dokumentów, podpisów kwalifikowanych lub profili zaufanych w celu ograniczenia kosztów drukowania oraz papieru.
- 4) Odłączanie od prądu automatów samosprzedających, jeżeli nie będą używane nocą, w dni świąteczne oraz w dni wolne od pracy.
- 5) Aktywowanie regulatorów czasowych w odpowiednich urządzeniach, aby były one załączone jedynie wtedy, gdy są potrzebne.
- 6) Korzystanie z najbardziej energochłonnego sprzętu w sposób efektywny energetycznie.
- 7) Montaż w pomieszczeniach listew zasilających z wieloma gniazdami i jednym wyłącznikiem lub programowalnych wtyczek, z pominięciem wyłączania urządzeń wymagających pracy ciągłej.
- 8) Zastąpienie w łazienkach suszarek elektrycznych papierowymi ręcznikami lub innymi bardziej efektywnymi rozwiązaniami.
- 9) Stosowanie energooszczędnego sprzętu AGD, audiowizualnego, komputerowego (w odpowiedniej klasie energetycznej - „stara” klasa energetyczna A+ lub wyższa).
- 10) Wyłączanie sprzętu komputerowego, jeżeli nie będzie używany nocą, w dni świąteczne oraz w dni wolne od pracy.
- 11) Komputery należy wyłączyć poprzez listwę zasilającą, ponieważ nawet wyłączony zestaw komputerowy z drukarką może zużywać w stanie czuwania do 40 W.
- 12) Drukarkę indywidualną należy włączać dopiero przed drukowaniem, praca w stanie czuwania zużywa całkowicie niepotrzebnie energię.

13) Korzystanie z funkcji zarządzania energią komputera - należy aktywować automatyczne wyłączanie komputera (np.: po 30 min), a także usypianie monitora (np.: po 10 min), najlepszy wygaszacz ekranu to WYŁĄCZONY monitor.

14) Nowe drukarki powinny posiadać funkcję dwustronnego drukowania.

15) Przy zakupie nowych komputerów należy przeanalizować zakup sprzętu przenośnego, zużywającego mniej energii w porównaniu do komputerów stacjonarnych.

7. Woda i kanalizacja

1) Regulacja i naprawa ciekących kranów oraz spłuczek do WC.

2) Montaż napowietrzaczy – perlatorów w bateriach.

3) Montaż jednouchwytowych kranów z mieszaczem lub baterii bezdotykowych na fotokomórkę z czujnikiem ruchu, zaworów czasowych.

Działania w zakresie obniżania kosztów

§ 4.

1. Analiza i dobór odpowiedniej:

1) mocy zamówionej energii elektrycznej (zmniejszenie lub zwiększenie),

2) dobór grupy taryfowej,

3) mocy cieplnej zamówionej oraz krzywych grzewczych.

2. Analiza i kompensacja mocy biernej.

§ 5.

1. Zobowiązuje się dyrektorów/kierowników Jednostek do:

1) zapoznania wszystkich pracowników z Regulaminem,

2) wdrożenia zasad określonych w Regulaminie poprzez:

a) określenie działań zapewniających ich realizację w kierowanej jednostce,

b) wskazanie osób odpowiedzialnych za realizację tych działań,

c) zobowiązanie osób wyznaczonych do realizacji działań,

d) egzekwowanie obowiązków,

3) sporządzenia indywidualnych planów gospodarowania energią w zarządzanych obiektach.

4) inwentaryzacji oświetlenia oraz urządzeń elektrycznych.

2. Działania określone w ust. 1 należy wykonać w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie Regulaminu.

Przepisy, normy:

§ 6.

1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225).

2. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510 ze zm.).

3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).

4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604).

5. Polska norma PN-EN 12464 - 1 pt. „Światło i oświetlenie miejsc pracy”. PN-EN 12464 - 1:2012.

6. Norma PN-EN 16798-3:2017-09 - Charakterystyka energetyczna budynków - Wentylacja budynków - Część 3: Wentylacja budynków niemieszkalnych - Wymagania dotyczące właściwości systemów wentylacji i klimatyzacji pomieszczeń.